

Haurren udako oporraldia

Udako oporrak iritsitakoan gurasoek seme-alaben denbora libre antolatzen nahiko lan izaten dute. Era askotako aukerak daude horretarako, eta ez da erraza askotan asmatzea. Gai hori abiapuntu, ariketa hauek egingo dituzu:

- Galdera erantzun ondoren, ikaskideekin partekatu.
- Erreportajea entzun ondoren, esaldiak adierazitakoekin bat datozen edo ez identifikatu.
- T(z)EKO aukera, garaia... Osatu esaldiak, norberaren iritzia kontuan hartuta eta adibideetan oinarrituta.
- Galderei erantzunez, kontatu zure esperientzia taldeko ikaskideei.

Nola antolatu seme-alaben oporraldia?

Egun dauden aukerak kontuan hartuta, udako oporraldia pasatzeko zein iruditzen zaizu planik interesgarriena...

12-13 urteko nerabe batentzat.?

6 edo 7 urteko haur batentzat?

(Udaleku batera joatea, Baserri eskola batean egotea...)

Oporrak disfrutatzeko dira

Entzun zer dioten Arantzazu kazetariak eta Asier irakasleak haurren oporraldiei buruz. Entzun ondoren, identifikatu adierazitakoekin bat datozen esaldiak. Horietako bat ez da aipatu.

<https://labur.eus/99BqJ>

	Egia	Gezurra	Ez du aipatu
Arantzazuren ustez, udako oporrek norbere erabakiak hartzeko eta lasai egoteko aukera ematen dute.	☐	☐	☐
Adituek diotenez oporretan garrantzitsua da haurrek gurasoek nahi dutena egitea.	☐	☐	☐
Oporraldia gehiegi egituratuz gero, haurra itota sentitzeko arriskua dago.	☐	☐	☐
Udako oporraldia modu antolatuegian igarotzen duten haurrek ez dute emaitza onik ematen eskolan.	☐	☐	☐
Haurraren garapenerako garrantzitsuak dira esparru informalak: lagun-taldea, kalea...	☐	☐	☐
Haurrak 7 edo 8 urterekin oraindik gurasoen zaintzapean egon nahi izaten du.	☐	☐	☐
Haurraren zaintzaz arduratzeko, garai bateko komunitateak eraiki beharko genituzke.	☐	☐	☐

Oporrak aproposak dira...

Audioaren transkripzioan honelako egiturak azaldu dira. Erreparatu beltzez nabarmendutako egiturei.

ZERTARAKO?: -T(z)EKO eskubidea, garaia, unea, aukera...

Honelako esaldietan, **zertarako** galderari erantzuten dion mendeko esaldia izenari lotuta joango da, izenaren aurrean.

- Oporrek atseden hartzeko aukera ematen dute.
- Hurrei aitortzen zaie atseden hartzeko eskubidea.
- Haurrentzat, abentura gozagarriak bizitzeko une aproposak dira oporrak.

Goiko egiturak edo antzekoak erabilia osatu esaldiak, zure iritzi edo bizipenetan oinarrituta. Parentesi arteko hitza ere erabili behar duzu. Ondoren, alderatu erantzunak taldekoekin.

1. Oporretan hurrei	(aukera)
_____	
2. Oporraldian nerabeek	(eskubidea)
_____	
3. Txikia nintzela, udako oporraldia	(garai aproposa)
_____	
4. Ikasturtea behin amaituta	(premia)
_____	
5. Unibertsitate-ikasketak amaitutakoan	(ilusioa)
_____	

Nire udako oporraldia

Gai honi buruz duzun iritziaz eta esperientziaz arituko gara orain. Horretarako, erantzun beheko galderari eta komentatu erantzunak taldekoekin.

Gogoan dituzu txikitan edo gaztetxotan bizi izandako oporraldiak?

- a) Zer egiten zenuen ikasturtea amaitu ondoren?
- b) Kanpora joateko ohitura zenuten? Nora joan zinen, norekin, zenbat egunerako...?
- c) Kontatu udaldietako oroitzapen bereziren batzuk: bat ona eta bestea txarra, gutxienez.

Erantzunak

	Egia	Gezurra	Ez du aipatu
Arantzazuren ustez, udako oporrek norbere erabakiak hartzeko eta lasai egoteko aukera ematen dute.			
Adituek diotenez oporretan garrantzitsua da haurrek gurasoek nahi dutena egitea.			
Oporraldia gehiegi egituratuz gero, haurra itota sentitzeko arriskua dago.			
Udako oporraldia modu antolatuegian igarotzen duten haurrek ez dute emaitza onik ematen eskolan.			
Haurraren garapenerako garrantzitsuak dira esparru informalak: lagun-taldea, kalea...			
Haurrak 7 edo 8 urterekin oraindik gurasoen zaintzapean egon nahi izaten du.			
Haurraren zaintzaz arduratzeko, garai bateko komunitateak eraiki beharko genituzke.			

Oporrak proposak dira...

- 1) Oporretan haurrei beraiek nahi dutena **egiteko aukera** eman behar genieke. (aukera)
- 2) Oporraldian nerabeek beren aisialdiaz **gozatzeko eskubidea** dute. (eskubidea)
- 3) Txikia nintzela, udako oporraldia aitona-amonak **bisitatze**ko garai proposa izaten zen. (garai proposa)
- 4) Ikasturtea behin amaituta irakasleek nahiz ikasleek **atseden hartzeko premia** handia izaten dute. (premia)
- 5) Unibertsitate-ikasketak amaitutakoan gazteek lanean hasi eta diru pixka bat **irabazteko ilusioa** izaten dute. (ilusioa)

Transkripzioa

ESATARIA.- Oporrak azkenean, Arantzazu Muñoa, arratsalde on.

ARANTZAZU.- Bai. Kaixo, arratsalde on.

ESATARIA.- Oporrak, atsedendaldia, arnasa, askatasuna, hori, hori guztia eta gehiago dira oporrak, ezta Arantzazu?

ARANTZAZU.- Bai. Edo hala behar luke izan behintzat. Ze(ren) azkenean ikasturtean zeharreko jarduerarik gehienak oso produktiboak izaten dira eta oso marko itxia izaten dute. Eta askotan haurrei egin beharreko guztia erabakita eta itxita ematen zaie. Eta hortaz, ba udako oporrek atsedeen hartzeko, arnasa hartzeko, lasai egoteko, norbere erabakiak hartu, norbere ekimenez jarduteko, horretarako guztirako aukera ematen dute.

ESATARIA.- Hortaz, gurasoei gogorarazi beharko diegu besteak beste, 1989an Nazio Batuek egindako haurren eskubideen 31. artikulua zer dioen: haurrei aitortzen zaie atsedenerako, aisialdirako eta jolaserako eskubidea, askotan errespetatzen ez dugun artikulua, ze iruditzen zait Arantzazu, muga zurrunetatik atera eta abentura gozagarriak bizitzeko egunak beharko luketela oporrek. Eta askotan, um, kosta egiten da.

ARANTZAZU.- Bai, kosta egiten da, baina horixe, adituek argi esaten dute, ba udako oporretan gozamenetik eta euren iniziatibatik abiatuta, ba urteek benetan desio duten hori egitea garrantzitsua dela. Izan liteke ba uretan jolastu, afalondoan kalera irten, lagunekin ordu luzez egon, edo bueno, mendira joan eta ikasturtean zehar bizitzen ez diren abentura horiek bizi, ez? Ba, azkenean horixe oporretan disfrutatu egin behar dute, libre sentitu eta euren kasa jardun.

ESATARIA.- Baina gurasoak lanean, haurrak oporretan eta ekintzak antolatuz betetzen diegu askotan uda haurrei.

ARANTZAZU.- Bai. Eta askotan, gainera, kezka izaten da eta buruhauste ugari izaten dituzte gurasoek euren seme-alaben zaintzaz arduratuko den norbait topatzeko, ez?: aitona-amonak izan litezke, edo izeba-osabak, udalekuetara bidaltzen dituzte zenbaitek edota bestelako jarduera antolatueta. Eta horrek daukana atzean da askotan udako oporraldia ere berriz ez ote den gehiegi egituratzen ez? Eta askotan ba igual arnasa hartu ordez arriskua eduki dezake horrek haurrak berriz ere itota sentitzeko.

ESATARIA.- Asier Huegun, Euskal Herriko Unibertsitateko pedagogia irakaslea gonbidatu duzu gaurko tartera. Arratsalde on, Asier.

ASIER.- Arratsalde on. Bai.

ESATARIA.- Etengabeko estimulazioa behar al da nagia kentzeko? Presio sozialak bultzatzen gaitu horrenbeste horretara?

ASIER.- Seguru aski. Seguru aski baietz, presio soziala izango da kontu bat, beste bat izango da lehen esan duzuna, lan-merkatuak sortzen digun ordutegia, eta nik esango nuke erantzun indibidualak ematen ditugula, ezta? Funtsezkoa da haurren garapenerako eremu informalek. Hau da, bizitza bera, kalea, haurrak egongo diren beren kabuz esperimentatzen, bere lagun-taldearekin, aspertzen, sortzen, eraikitzen... Hori behar-beharrezkoa da, eta ez gidatutako ekintza-jarduera multzoa, ezta? Eta are gehiago, adin jakin batetik aurrera, 7-8 urtetik aurrera, helduen begiradapetik edo zaintzatik kanpoko jarduerak eta espazioak behar dituzte haurrak.

ESATARIA.- Eta plazera bakarrik da aldi honetarako bilatu behar dena, edo beste gauza batzuk ere bai aldi berean.

ASIER.- Plazera bai, noski, gustura egotea, baina batzuetan saltzen digutena edo ematen digutena bestelako tokietatik da hori, ezta?, oso ondo pasa behar duzu, eta gainera, hori erakutsi behar duzu oso ondo pasa behar duzula. Baina nik uste dut, badago beste ideia bat, Carolina del Olmo antropologoak esaten duen senidetatsun edo zaintza-sareak sortu behar direla. Hau da, komunitatearen arrastoa ez dugu, hori garai batean bazegoen, eta orain desagertu da. Eta beharko genuke beste modu batzuk eraiki, komunitateak ere haurraren zaintza edo haziera horretan arduratzeko.

ESATARIA.- Asier Huegun, EHuko pedagogia-irakaslea, Arantzazu Muñoa, Hik Hasiko kazetaria. Eskerrik asko bioi, gaur oporren testuinguruan ekarpen hauek egiteagatik guztiontzat.